

HOSANNA

ISSN 1899-4687

Rok XVI

czerwiec 2021 – listopad 2021

2(35)

ŚW. JÓZEFIE
patronie Kościoła św.
– módl się za nami

* *VI Festiwal Organistów Diecezji Tarnowskiej*
* *CANTANTIBUS ORGANIS – Tarnów 2021*

*Kontuar nowych organów
niemieckiej firmy Eule
w kościele w Borzęcinie
Dolnym*

*4-manuałowe
(jedyne takie w diecezji)
organy piszczalkowe
w kościele parafialnym
Żabnie*

*Kontuar nowych organów
piszczalkowych w kościele
parafialnym w Wiewiórcie*

Od Redakcji

Drodzy Organiści i Muzycy Diecezji Tarnobrzegskiej!

8 grudnia 2020 roku papież Franciszek ogłosił najbliższy rok – Rokiem Świętego Józefa. W 150 lat po tym, jak Pius IX, dekretem *Quemadmodum Deus*, podpisanym 8 grudnia 1870 r., ogłosił Oblubieńca **Maryi patronem Kościoła powszechnego, papież Franciszek opublikował list apostolski zatytułowany:**

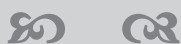
*Patris corde („Ojcowskim sercem”), gdyż tak Józef umiłował Jezusa, nazywanego we wszystkich czterech Ewangeliach „synem Józefa” (PC 1). Papież Franciszek we wstępie do tego dokumentu pisze, że: ufność ludu do św. Józefa streszcza się w wyrażeniu: „Ite ad Ioseph”, które odwołuje się do czasu głodu w Egipcie, kiedy ludzie prosili faraona o chleb, a on odpowiedział: „Udajcie się do Józefa i, co on wam powie, czyńcie” (Rdz 41,55). Chodziło o Józefa, syna Jakuba, który został sprzedany z zazdrości przez swoich braci (por. Rdz 37,11-28) i który – według narracji biblijnej – stał się później rządcą Egiptu (por. Rdz 41,41-44). Jako potomek Dawida (por. Mt 1,16-20), z którego korzenia miał się narodzić Jezus, zgodnie z obietnicą daną Dawidowi przez proroka Natana (por. 2 Sm 7), oraz jako oblubieniec Maryi z Nazaretu, święty Józef jest łącznikiem między Starym a Nowym Testamentem (PC 11). I dalej papież przekonuje, że także i dzisiaj w czasie pandemii i różnych problemów, które targają ludzkość św. Józef może być mężem opatrznociowym i wzorem dla każdego z nas, jak być *Ojcem umiłowanym* poprzez całkowity dar z siebie, ze swego życia, ze swej pracy; w miłość oddanym na służbę Mesjaszowi (PC 8); jak być *Ojcem czułym* jak Bóg, który jest dobry dla wszystkich a „Jego miłosierdzie ogarnia wszystkie Jego dzieła” (PC 12); jak być *Ojcem posłusznym* (który w każdych okolicznościach swojego życia potrafił wypowiedzieć swoje „fiat”, jak Maryja podczas Zwiastowania i Jezus w Getsemani (PC 17) i w końcu jak być *Ojcem przyjmującym* wolę Boga bez stawiania warunków uprzednich (PC 18).*

Zachęcam Was do osobistej lektury tego dokumentu, byśmy nie tylko wzywali jego pomocy, ale także umieli go w życiu codziennym naśladować.

Zapraszam Was też na dzień skupienia, który chcemy zorganizować w tym roku w kościele bł. Karoliny w Tarnobregu 28 czerwca br. (tj. poniedziałek – szczegóły patrz dalej). Z racji pandemii nie jest możliwe, byśmy spotkali się w Gródku, ale dar wspólnej naszej modlitwy, spotkania, rozmowy, wymiana doświadczeń – oczywiście z zachowaniem wszelkich środków ostrożności – wydaje się być czymś bezcennym.

Niech Maryja – Matka pięknej miłości u Serca swego Syna wyprasza potrzebne dla nas łaski, byśmy ciągle wzrastali w miłości do Boga i do tych, którym na co dzień posługujemy.

Ks. dr Grzegorz Piekarczyk
Dyrektor Wydziału Muzyki Kościelnej

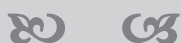
Modlitwa w intencji Synodu

Boże w Trójcy Świętej Jedyny,
obdarz nas swoją prawdą, miłością i pokojem,
abyśmy jako rodzina tarnowskiego Kościoła
owocnie przeżyli synod diecezjalny.

Pragniemy
w jedności z Kościołem powszechnym,
odnowić i ożywić Kościół tarnowski
i w świetle Ewangelii
właściwie odczytać znaki czasu.

Maryjo, Matko Kościoła
i Patronko Diecezji Tarnowskiej,
prowadź nas i wspieraj
w synodalnej pielgrzymce wiary!

Wszyscy święci i błogosławieni
Diecezji Tarnowskiej,
módlcie się za nami!

TRWAJĄ ZAPISY do Diecezjalnego Studium Organistowskiego w Tarnowie na rok szkolny 2021/22. Nauka w Studium trwa 5 lat na poziomie podstawowym – I stopień (rok propedeutyczny plus 4 lata). Na poziomie zaawansowanym w formie Podyplomowego Studium Organistowskiego – II stopień – nauka trwa 2 lata (zobacz wewnątrz numeru). Zgłoszenia można składać w Szkole Organistowskiej przy ul. Dwernickiego 1 lub w Wydziale Muzyki Kościelnej Kurii Diecezjalnej Tarnowie po wcześniejszym umówieniu telefonicznym (tel. 606 332 134). Wszystkie szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie www.muzyka.diecezja.tarnow.pl link: Szkoła Organistowska. Zgłoszenia trwają do 30 czerwca 2021 r. (możliwy termin do 15 września br. w miarę wolnych miejsc).

* * *

SZALOWSKI ZESPÓŁ WOKALNY zwycięzcą Międzynarodowego Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Będzinie. Wyróżnienie zdobyły ponadto: **chór Canon z parafii w Nowym Wiśniczu** i **schola Grywałdzkie Nucicki z Grywałdu**. Szalowski Zespół Wokalny z Szalowej zdobył Grand Prix XXVII Międzynarodowego Festiwalu Kolęd i Pastorałek im. ks. Kazimierza Szwarlika w Będzinie. W nagrodę zespół otrzymał 10 tys. zł. W tym roku festiwal odbył się dzięki łączom internetowym. Do grudniowych eliminacji zgłosiło się w sumie 1,2 tys. wykonawców z 6 krajów m.in.: Białorusi, Kazachstanu i Litwy. W ciągu ostatnich trzech dni jury wysłuchało 361 kolęd.

Doceniono także występy dwóch innych zespołów pochodzących z diecezji tarnowskiej. Wyróżnienie zdobyły **chór Canon z parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Nowym Wiśniczu** oraz **schola Grywałdzkie Nucicki z parafii pw. św. Marcina Biskupa w Grywałdzie**. GRATULACJE!!!

* * *

NOWE ORGANY PISZCZAŁKOWE W PAR. W BORZĘCINIE DOLNYM zostały odebrane przez Komisję Diecezjalną w dniu 19.06.2020 r. organy posiadają 20 głosów rozłożonych na trzy sekcje brzmieniowe: 2 manualy + pedał. Traktura gry jak i rejestrów jest mechaniczna. Organy są dziełem niemieckiej firmy Eule z Bauzen. W kościele parafialnym w Borzęcinie Dolnym zostały zamontowane przez firmę Lecha Skoczylasa. Instrument jest wysokiej klasy (więcej w środku numeru).

* * *

NOWE ORGANY PISZCZAŁKOWE W PAR. W WIEWIÓRCE zostały odebrane przez Komisję Diecezjalną w dniu 17.12.2020 r. Organy posiadają 10 głosów rozłożonych na trzy sekcje brzmieniowe: 2 manualy + pedał. Traktura gry jak i rejestrów – mechaniczna. Instrument jest dziełem niemieckiej firmy Klaus Becker z Hamburga. W parafii Wiewiórka zostały zamontowane przez firmę Piotra Nowakowskiego. Instrument jest wysokiej klasy (więcej w środku numeru).

* * *

TAKŻE NOWE ORGANY PISZCZAŁKOWE W PAR. W ŻABNIE zostały odebrane przez Komisję Diecezjalną w dniu 9.12.2020 r. Organy posiadają 31 głosów rozłożonych na pięć (!) sekcji brzmieniowych: 4 manualy (sic!) + pedał. Traktura gry jest mechaniczna (wyjątek IV manuala), natomiast rejestrowa – elektryczna. Instrument posiada zetzer. Organy są dziełem norweskiej firmy H.J. Jorgenson. W kościele parafialnym w Żabnie zostały zamontowane przez firmę Lecha Skoczylasa. Instrument jest wysokiej klasy (więcej w środku numeru).

†
PRZEŻYWSZY LAT 93 ZMARŁ 12 XII 2020 R.

Leopold
ŁAJKA

długoletni organista
w parafii Wniebowzięcia NMP
w Rzepienniku Biskupim,
gdzie pełnił posługę organisty od 1963 roku.
Pogrzeb odbył się 15 grudnia 2020 r.
w kościele parafialnym
w Rzepienniku Biskupim.

*

Pamiętajmy o naszym Współbracie
w osobistych modlitwach.

PRZEŻYWSZY LAT 68 ZMARŁ 28 III 2021 R.

Jan
WIKTOR

długoletni organista
w parafii Matki Bożej Pocieszenia w Pasierbcu.

Pełnił posługę organisty od 1968 roku.

Pogrzeb odbył się 31 marca 2021 r.

w kościele parafialnym
w Pasierbcu.

*

Pamiętajmy o naszym Współbracie
w osobistych modlitwach.

PRZEŻYWSZY LAT 65 ZMARŁ 19 IV 2021 R.

Bogdan
TOMASIEWICZ

od 30 lat pełniący nieprzerwanie posługę organisty
w parafii Św. Apostołów Piotra i Pawła
w Starej Jastrzębce.

Pogrzeb odbył się 24 kwietnia 2021 r.

w kościele Matki Bożej Nieustającej Pomocy
w Czarnej.

*

Pamiętajmy o naszym Współbracie
w osobistych modlitwach.

W dniach od 23-24 września 2021 r.
odbędzie się w Tarnowie:

VI FESTIWAL ORGANISTÓW DIECEZJI TARNOWSKIEJ

Cantantibus Organis – TARNÓW 2021

Do wzięcia udziału w Festiwalu zapraszamy wszystkich organistów pracujących obecnie w Diecezji Tarnowskiej. Festiwal odbywać się będzie w dwóch etapach: 23 IX w kościele pw. Dobrego Pasterza w Tarnowie – I etap przesłuchań (eliminacje) oraz 24 IX w kościele pw. NSPJ w Tarnowie – II etap przesłuchań (finał).

Zmagania organistów oceniać będzie profesjonalne jury złożone z wysokiej klasy fachowców w tej dziedzinie.

Punktem kulminacyjnym konkursowych zmagania będzie uroczysta Msza św. pod przewodnictwem Księdza Biskupa celebrowana w kościele NSPJ w Tarnowie 24 IX o godz. 18.00, po której nastąpi ogłoszenie wyników i koncert laureatów.

Najlepsi organiści w diecezji biorący udział w Festiwalu otrzymają nagrody pieniężne za I, II i III miejsce.

Zgłoszenia na Festiwal należy nadsyłać do biura Festiwalu, które mieścić się będzie w Wydziale Muzyki Kościelnej Kurii Diecezjalnej w Tarnowie przy ul. Legionów 30 w Tarnowie do dnia **25 czerwca 2021 r.**

Szczegółowe informacje na temat Festiwalu można znaleźć na stronie internetowej Wydziału Muzyki Kościelnej Kurii Diecezjalnej w Tarnowie: www.muzyka.diecezja.tarnow.pl link: Festiwal organistów.

Organizatorzy:
Wydział Muzyki Kościelnej
Kurii Diecezjalnej w Tarnowie

Wydział Muzyki Kościelnej Kurii Diecezjalnej w Tarnowie
informuje, że najbliższe

REKOLEKCJE DLA ORGANISTÓW

odbędą się w formie:

Dzień skupienia dla organistów Diecezji Tarnowskiej

w Tarnowie, w kościele bł. Karoliny, **28 czerwca 2021 r. (tj. poniedziałek).**

Program spotkania:

- 10.00 – konferencja ascetyczna (górnny kościół)
- 10.40 – próba śpiewów przed Eucharystią (górnny kościół)
- 11.00 – Eucharystia (górnny kościół)
- 12.15 – posiłek (catering – dolny kościół)
- 13.30 – szkolenie (dolny kościół)
- 14.30 – komunikaty (dolny kościół)
- 15.30 – koncert muzyki organowej w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Tarnowie

* * *

Uwagi organizacyjne:

– Zgłoszenia na dzień skupienia w tradycyjny sposób: proszę o informację potwierdzającą udział na adres: muzyka@diecezja.tarnow.pl **do dnia 24 VI 2021 r. (tj. czwartek)** – konieczne ze względu na zapewnienie polowej kuchni.

– Zabierzmy ze sobą *Śpiewnik kościelny* ks. J. Siedleckiego!!!

Dla celów porządkowych swój udział w rekolekcjach należy zgłosić w Wydziale Muzyki Kościelnej telefonicznie, listownie lub przez e;mail **do dnia 25 czerwca 2021 br.**, by mieć zapewnione miejsce na rekolekcjach.

Bardzo proszę, by wszyscy organiści zabrali ze sobą na rekolekcje *Śpiewnik kościelny* ks. J. Siedleckiego.

*Ks. dr Grzegorz Piekarcz
Dyrektor Wydziału Muzyki Kościelnej*

DIECEZJALNA KOMISJA MUZYKI KOŚCIELNEJ – kadencja 2021-2026.

Dekretem z dnia 1 lutego 2021 roku ks. bp Andrzej Jeż – Biskup Tarnowski powołał na nową, 5-letnią kadencję Diecezjalną Komisję Muzyki Kościelnej. W skład jej weszli:

Przewodniczący komisji: – ks. dr Grzegorz Piekarz (z urzędu)
Członkowie komisji: – ks. prof. dr hab. Andrzej Zając,
– ks. mgr lic. Stefan Król.

I. Podkomisja ds. organistowskich:

1. ks. dr Grzegorz Piekarz – przewodniczący podkomisji
2. mgr Sławomir Barszcz – Tarnów (z urzędu)
3. mgr lic. Stanisław Tulik – Mielec
4. mgr Krzysztof Kościółek – Bochnia
5. s. mgr Barbara Gawęda – Krynica
6. mgr Wiesław Kaczor – Szywna
7. Marek Michalik – Limanowa
8. mgr Damian Sowa – Tarnów
9. mgr Wojciech Szczerba – Tarnów

II. Podkomisja ds. chórów, schól, kantorów i psalterzystów:

1. ks. prof. dr hab. Andrzej Zając – przewodniczący podkomisji
2. ks. dr hab. Stanisław Garnczarski – prof. UPJP II
3. ks. Władysław Pachota
4. ks. Stanisław Adamczyk
5. dr Jan Gładysz
6. mgr Ewa Drwal-Świerczek

III. Podkomisja ds. budownictwa organowego:

1. ks. mgr lic. Stefan Król – przewodniczący podkomisji

**Diecezjalne Studium Organistowskie
im. ks. Kazimierza Pasionka w Tarnowie
ogłasza nabór na rok szkolny 2021/22 na:**

- Poziom podstawowy (I^o)
Diec. Studium Organistowskiego**

oraz

- Podyplomowe Studium Organistowskie (II°)**

Poziom podstawowy – czyli stopień I – trwa 4 lata plus rok propedeutyczny (dla zaczynających od „0”). Wykłady odbywają się w soboty (od października do czerwca) plus lekcje z gry na fortepianie i organach.

Poziom podyplomowy – czyli stopień II – trwa dwa lata. Wykłady odbywają się w czwartki w godzinach popołudniowych (od października do czerwca) plus lekcje z gry na organach.

Od kandydatów do DSO w Tarnowie wymaga się następujących dokumentów: podanie, życiorys, opinię ks. proboszcza, dwie fotografie, ostatecznie świadectwo wykształcenia ogólnego oraz muzycznego (dla kandydatów na poziom podstawowy) oraz dyplom Studium Organistowskiego lub innej placówki o tym samym charakterze (dla kandydatów na Podyplomowe Studium Organistowskie).

Dokumenty te prosimy składać – po wcześniejszym telefonicznym umówieniu – w Diecezjalnym Studium Organistowskim w Tarnowie (ul. Dwernickiego 1, 33-100 Tarnów, tel.: 606 332 134) lub w Wydziale Muzyki Kościelnej Kurii Diecezjalnej w Tarnowie (ul. Legionów 30, 33-100 Tarnów, tel.: 14 63 17 348) do **30 czerwca 2021 r.** Szczegóły patrz: www.muzyka.diecezja.tarnow.pl link: Szkoła Organistowska.

*Ks. dr Grzegorz Piekarz
Dyrektor DSO w Tarnowie*

!!!

Czy śpiewnik *Exsultate Deo* jest śpiewnikiem liturgicznym?

W ostatnich trzech dekadach Episkopat Polski zatwierdził dwa śpiewniki jako liturgiczne.

W Instrukcji Konferencji Episkopatu Polski o muzyce kościelnej z roku 2017 można przeczytać, iż: Śpiewnik kościelny ks. Jana Siedleckiego (wydanie XLI) został przyjęty przez Konferencję Episkopatu Polski jako ogólnopolski śpiewnik liturgiczny (IKEPMK 41c).

Ponadto Episkopat Polski zatwierdził do użytku w liturgii w 1998 roku Śpiewnik liturgiczny wydany przez KUL. Są to zatem jedyne śpiewniki liturgiczne zatwierdzone przez Episkopat Polski stanowiące kanon pieśni liturgicznych.

Zgodnie z Ogólnym Wprowadzeniem do Mszału Rzymskiego tylko Episkopat danego kraju może zatwierdzić pieśni do liturgii na swoim terenie (OWMR 393)

Do tego kanonu z pewnością trzeba dodać śpiewniki czy pieśni zatwierdzone przez biskupa miejsca dla danej diecezji.

Śpiewnik *Exsultate Deo* został przygotowany głównie dla grup oazowych Ruchu Światło-Życie. Znajduje się w nim bardzo wiele śpiewów liturgicznych. Posiada także imprimatur władzy kościelnej.

Jednak jako całość nigdy nie został zatwierdzony przez Konferencję Episkopatu Polski jako liturgiczny.

Powyższa odpowiedź jest potwierdzona przez sekretariat Episkopatu Polski i kanclerza Diecezji Tarnowskiej.

Mgr Damian Sowa

*Absolwent Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej w Krakowie
Wykładowca Diecezjalnego Studium Organistowskiego w Tarnowie
Organista w kościele św. Maksymiliana M. Kolbego w Tarnowie*

CZY ZAWÓD ORGANISTY TO RELIKT? O TYM NA CO NARZEKAJĄ ORGANIŚCI I JAK TEMU ZARADZIĆ – W KRZYWYM ZWIERCADLE.

Kiedyś byłem gorliwym, a nawet zapalczywym użytkownikiem forów internetowych o tematyce organowej i kościelnej. Często udzielałem się w dyskusjach oraz bardzo radykalnie wyrażałem swoje zdanie na rzeczony temat. Po co to robiłem? Sam do końca nie wiem... Jako uczeń tarnowskiego DSO wyklócałem się w przestrzeni internetowej z ówczesnymi wykładowcami uczelni muzycznych, kolegami z diecezji i podobnymi jak mi, wtedy początkującymi, a bardzo zarozumiałymi organistami. Gdzieś po drodze mi ten zapal ustąpił na rzecz raczej obserwacji dyskusji, niż aktywnego w nich udziału. Do rzadkości aktualnie biorę się za zabieranie głosu w sieci. Głównym moim zajęciem jest moderowanie naszej diecezjalnej zamkniętej grupy dyskusyjnej na Fb (do której, wszystkich czytelników z Diecezji Tarnowskiej, serdecznie zapraszam). Dlaczego tak się podziało? Przecież zarozumiałości mam (podobno) jeszcze więcej, wiedzy na pewno też, a i doświadczenie rośnie z roku na rok, zarówno organistowskie jak i pedagogiczne. Po prostu nie widzę w tym głębszego sensu. Większość z tych dyskusji to są przepychanki słowne polegające na wzajemnym wciskaniu sobie swojego zdania lub posty autorów narzekających

na swoich przełożonych, na zboczenia i uchybienia liturgiczne w polskich kościołach, bądź gorzkie żale osób, którym podziękowano za współpracę w parafii. Zatem czy to oznaka tego, że w Polsce i w samej naszej diecezji zawód organisty chyli się ku upadkowi? Czy zajmowanie się muzyką kościelną to już archaizm? Wydaje się, że obecna sytuacja, bardzo trudna dla Kościoła w Polsce, związana z wypłynięciem wielu antykościelnych grup mających na celu zniszczenie wiary i tradycji oraz sytuacje związane z łamaniem prawa przez osoby związane ściśle z Kościołem pozwalają na ewangeliczne „oddzielanie ziarna od plew”. Za kontuarem lub dyrygenckim pulpitem zostają osoby z powołania lub niemające pomysłu na swoje życie bez zarobkowania na muzyce.

Krąży od dawna dowcip o tym jak to ławka organowa jest lepsza od organisty, bo potrafi utrzymać 4-osobową rodzinę, a organista prawie nigdy. ☺ Nie od dziś wiadomo, że służba w polskich świątyniach w 90% przypadków nie daje bardzo wysokiej pozycji społecznej, godziwych zarobków pozwalających utrzymać siebie i rodzinę, ani możliwości awansu w hierarchii miejsca pracy. Bo jak organista, zarabiający średnio łącznie z dodatkami na

średniej wiejskiej parafii 2000 zł, może zapewnić godny byt sobie i rodzinie? Dlatego większość uczniów szkół organistowskich już na wstępie zapowiada, że pracę w kościele chce traktować jako dodatek do pracy etatowej lub własnego biznesu oraz jako realizację pasji. Na studia wyższe na kierunku Muzyka Kościelna zazwyczaj aplikują ogromnie zdeterminowani pasjonaci, którzy liczą na ociupinkę łaski Boskiej i pracę na pełny etat w znaczniejszej parafii, gdzie będzie na nich czekał dobry wikt, wyrozumiały proboszcz, rzesza rozśpiewanych parafian oraz dobry instrument piszczałkowy, gotowy na ich solowe popisy i artystyczny akompaniament. A w rzeczywistości? 5 lat nauki w studium organistowskim lub na studiach muzycznych owocuje dla większości posiadaniem zawodu trudnego, nieraz żmudnego, wymagającego rozłąki z rodziną w największe święta i wszystkie niedziele roku. Zawodu najczęściej nisko opłacanego, w niskim wymiarze godzin, a na tyle absorbującego, że znalezienie drugiej pracy zgrzywającej się z kościelnym kalendarium jest dosyć trudne. Do tego ciężko o umowę o pracę z pełnymi świadczeniami i wyrozumiałość przełożonego, który nie ma w naturze swojej profesji zapisanego instynktu głowy rodziny. Co zatem powinien zrobić organista, bądź uczeń, by cieszyć się służbą w kościele i nie głodować?

Jeśli nie pracujesz 40 godzin w tygodniu w ramach umowy z pełnymi świadczeniami zacznij szukać „drugiej nogi finansowej”. Po co ja o tym piszę? Ano po to, że jeśliś panna lub kawaler mieszkający przy rodzicach to prawie

każda parafia Cię utrzyma, ale jeśli masz na utrzymaniu rodzinę i dom, i pokładasz jedyną ufność z kościelnym wikcie, to balansujesz na cienkiej krawędzi. „Łaska pana na pstrym koniu jeździ” i jeśli w parafii szef nie jest Twoim przyjacielem, parafianie Cię nie szanują, a formalny stosunek o pracę nie istnieje, to w każdej chwili dana parafia może zakończyć z Tobą współpracę bez podania przyczyny! Bo popadniesz w konflikt z przełożonym, bo parafianie zaczną się skarżyć na Twoją grę nie po ich myśli, bo znajdzie się lepszy i zdolniejszy od Ciebie, który z proboszczem zagada tak dobrze, że zostanie Ci się spakować i zaśpiewać wracając smutnym do domu refren hitu Eugeniusza Bodo „Ta ostatnia niedziela...”. Smutne, ale o tym właśnie najczęściej czyta się w wypowiedziach internetowych forumowiczów. Jeśli masz umowę o pracę, to jest jakieś koło ratunkowe, ale wtedy należy jeszcze baczniej strzec uchybień w wykonywaniu swoich obowiązków, by nie dać komuś powodu do uwag. Ze swojego doświadczenia oraz bogatych doświadczeń moich kolegów wiem, że dodatkowa praca poza kościołem daje spokój i zwiększa poczucie własnej wartości. Dobrym rozwiązaniem jest praca w szkole, w charakterze nauczyciela muzyki lub katechety, albo, tak jak w moim przypadku, prowadzenie działalności gospodarczej, co daje jeszcze większą elastyczność w gospodarowaniu swoim grafikiem pracy. Wielu moich znajomych po podjęciu tego typu trudu zauważyło, że nie boją się już, że w parafii nie będzie szło pomyślnie, albo, że zaprzyjaźniony proboszcz

zostanie przeniesiony, bo ewentualne zwolnienie i poszukiwanie nowej parafii nie zrukuje ich finansowo. Tak samo i podejście proboszcza do organisty nieco się zmienia, gdy uniezależnia się od pracy w kościele. W sytuacji, gdy jest druga noga finansowa łatwiej się pożegnać z parafią, w której nie ma już możliwości rozwoju, cięte są wynagrodzenia, bądź relacje z przełożonym pogorszyły się tak mocno, że dalsza współpraca bez uszczerbku na zdrowiu psychicznym nie jest możliwa. Pamiętaj, że gdy inni wymagają od Ciebie, też możesz wymagać czegoś w zamian. Żaden organista nie ma obowiązku poddawać się władzy kogoś innego w parafii jak proboszcz – jedyny przełożony, a nie ksiądz wikary, przewodnicząca rady parafialnej, katecheta, czy sołtys... Im jesteś winien szacunek, jak każdemu człowiekowi, ale nie posłuszeństwo.

Zamiast narzekać, Szanowni Państwo, należałoby po prostu jak najlepiej pełnić swoje obowiązki, by móc z czystym sumieniem powiedzieć, że nikt nie może mieć nic do zarzucenia naszej pracy, a i sami uspokoiśmy swoje sumienie. Szacunek do prawodawstwa kościelnego jest ważny, trzeba wypracować sobie taką renomę, by proboszcz i parafianie liczyli się ze zdaniem organisty, ale gdy proboszcz zmieni Twoje zarządzenie lub pobliża niezgodnej z duchem liturgii animacji muzycznej propagując muzykę oazową, piosenki religijne i instrumenty przeznaczone do wykonywania muzyki świeckiej, nie tocz wojny. Przypomnij o tym, co mówią dokumenty Kościoła i Katechizm, ale przyjmij tę sytuację z pokorą i zrób

jak najlepiej to, co Ci zostało powierzone, gdyż w ostatecznym rozrachunku to proboszcz parafii odpowiada za kształtowanie liturgii i życia religijnego w powierzonej sobie wspólnotce. Ostatecznie to on odpowie za to na Sądzie Ostatecznym i zda sprawę z powierzonej mu owczarni. Ty sobie przypomnij święte słowa z Łukaszej Ewangelii „Studzy nieużyteczni jesteśmy, spełniliśmy to, co powinniśmy wykonać”. Nie oczekuj pochwał płynących z ambony, tego, że parafianie będą Ci słać ukłony spotykając Cię na drodze lub na imieniny czy św. Cecylii ustawią się w rzędzie, by złożyć Ci życzenia. To się zdarza rzadko i jest wynikiem miejscowej mentalności wiernych oraz przez lata wypracowywanej za konturem renomy. Chcesz więcej? Wymagaj więcej od siebie! Chcesz szacunku i docenienia? Rób jak najlepiej, co Ci powierzono, a szacunek przyjdzie sam. Jeśli czujesz się skrzywdzony, zraniony albo czujesz, że Twoja wiara przez pracę w Kościele podupadła, pomódl się za swoich prześladowców, za swojego przełożonego, uspokój sumienie przez dobrą spowiedź i przyjmij ukojenie w Eucharystii. A gdy Cię wyśmieją i zlekceważą, kiedy starasz się bronić godności muzyki kościelnej i służby organistowskiej, niech w ostateczności za pocieszenie posłużą Ci słowa Jezusa z Ewangelii wg św. Marka:

Jeśli jakieś miejsce nie przyjmie was ani nie będą chcieli was słuchać, odchodząc stamtąd, strząśnijcie proch ze swoich stóp jako świadectwo przeciw nim.

EUGENIUSZ PANKIEWICZ

ur. 15 grudnia 1857 w Siedlcach

zm. 24 grudnia 1898 w Tworkach pod Warszawą

1. Człowiek.

Eugeniusz Pankiewicz przyszedł na świat 15 grudnia 1857 roku w Siedlcach, oddalonych około 100 km na wschód od Warszawy. Urodził się w rodzinie inteligentnej o korzeniach szlacheckich. Jego ojciec, Adam Pankiewicz pełnił służbę wojskową jako lekarz, wobec czego rodzina kilkakrotnie zmieniała miejsce zamieszkania. Kompozytor miał trójkę rodzeństwa – dwie siostry oraz brata Józefa Pankiewicza, znanego i cenionego artystę malarza. Eugeniusz do gimnazjum uczęszczał w Lublinie, gdzie rodzina przebywała od roku 1863. Z tego okresu pochodzą również jego pierwsze próby kompozytorskie (mazurki i waltce). W roku 1875 nastąpiła przeprowadzka Pankiewiczów do Warszawy, w której kompozytor kontynuował swoją muzyczną edukację w klasie fortepianu Józefa Wieniawskiego – młodszego brata znanego i wybitnego skrzypka Henryka Wieniawskiego. Jesienią tego samego roku rozpoczął studia w Instytucie Muzycznym w Warszawie. Jednak po ich ukończeniu nie osłabł zapał ani chęć poszerzania swoich muzycznych umiejętności i wiedzy. Wyjechał do Petersburga, gdzie poszerzał umiejętności w grze na fortepianie pod okiem cenionego pedagoga – Teodora Leszetyckiego, tego samego, u którego uczył się również Ignacy Jan Paderewski. Następnie kontynuował naukę wyjeżdżając około 1880 roku do Moskwy, gdzie według relacji jego brata był uczniem Mikołaja Rubinsteina. Ostatnim etapem zdobywania jego wiedzy okazały się studia w dziedzinie kompozycji w Warszawie pod okiem Władysława Żeleńskiego i Zygmunta Noskowskiego.

Eugeniusz Pankiewicz.

E. Pankiewicz. Sześć pieśni na głos solowy z towarzyszeniem fortepianu.

W 1883 roku zmarł ojciec kompozytora, Adam Pankiewicz. Eugeniusz rozpoczął wtedy pracę jako nauczyciel fortepianu w Instytucie Muzycznym oraz w Instytucie Maryjskim w Warszawie. Zmusiła go do tego konieczność utrzymania rodziny. Udzielał także prywatnych lekcji gry. Jego zajęcia nie koncentrowały się tylko na działalności pedagogicznej. Koncertował na fortepianie w Warszawie, a także poza nią, odnosząc pozytywne rezultaty. Prócz solowej kariery, był aktywny także jako kramarzysta i akompaniator. W stolicy występował głównie na koncertach Instytutu Muzycznego i Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego. Swoich sił w dziedzinie kompozycji próbował też biorąc udział w licznych konkursach, na których zdarzało się mu odnosić sukcesy, choć jego prace bywały często odrzucane ze względu na zbyt wysoki poziom trudności, niezgodny z wymaganiami konkursów. Wiadomo, że podróżował za granicę do Lipska, Berlina i Wiednia, jednak szczegó-

ły tych wyjazdów nie są do końca znane. Brał także żywy udział w życiu towarzyskim Warszawy, pojawiając się między innymi na przyjęciach organizowanych przez jego przyjaciela – Wojciecha Gersona, które skupiały inteligencję i ówczesną śmietankę towarzyską.

E. Pankiewicz. Sześć pieśni na głos solowy z towarzyszeniem fortepianu.

W lipcu 1888 roku nastąpił ważny dzień w życiu prywatnym kompozytora. Poślubił on Marię Bohtë, śpiewaczkę. Państwo Pankiewiczowie koncertowali odtąd razem, wykonując wspólnie między innymi pieśni autorstwa Eugeniusza. Jednak działalność koncertowa została przerwana około roku 1890, z powodu skurczów rąk, które trapiły pianistę po dłuższym graniu. Były to prawdopodobnie pierwsze symptomy jego choroby, która doprowadziła go ostatecznie do śmierci. Wraz z tymi dolegliwościami zaczęła również maleć działalność kompozytorska. Cztery lata po ślubie – 15 kwietnia 1894 roku urodził się jedyny syn Pankiewiczów – Henryk Adam. Niespełna miesiąc później – 10 maja Eugeniusz został wysłany do szpitala dla umysłowo chorych w Tworkach (obecnie dzielnica Pruszkowa – część aglomeracji warszawskiej) wskutek rozstroju nerwowego. Leczenie przyniosło zadowalającą

poprawę, dzięki czemu 19 grudnia tego samego roku wrócił do domu. Rok później przyszło kolejne załamanie zdrowia – 27 grudnia 1895 roku, w jego wyniku kompozytor ponownie trafił do tego samego szpitala, gdzie pozostał aż do śmierci. Jego stan był poważny, doszło do rozprężenia psychicznego, pod koniec życia leżał nieprzytomny. Zmarł w wigilię Bożego Narodzenia, 24 grudnia 1898 roku, w wieku zaledwie 41 lat. Jego ciało spoczęło w rodzinnym grobowcu na Warszawskich Powązkach.

2. Dzieło.

Twórczość Eugeniusza Pankiewicza składa się z trzech zasadniczych filarów: pieśni solowych na głos z towarzyszeniem fortepianu: pieśni chóralnych oraz utworów fortepianowych. Gruntowne wykształcenie pianistyczne kompozytora implikowało wykorzystanie fortepianu jako podstawowego instrumentu solowego oraz akompaniującego.

Twórczość pieśniarska Pankiewicza jest jednym z najważniejszych ogniw jego dorobku kompozytorskiego. Twórca pozostawił po sobie 44 pieśni solowe na głos z towarzyszeniem fortepianu. Pośród nich zachowało się aż 42. Cechuje je rozbudowana faktura fortepianu, którego partia urasta z roli jedynie akompaniującej do równoprawnej względem partii wokalne. Tak rozbudowana partia fortepianu w polskiej pieśni znalazła swojego odpowiednika dopiero w twórczości Mieczysława Karłowicza. Kolejnym bardzo śmiałym i rozbudowanym elementem muzycznym w jego pieśniach jest harmonika. Kompozytor wprawdzie pozostaje na gruncie harmonii funkcyjnej, jednak stosowanie akordów mocno dysonujących, z licznymi alteracjami, to już antycypacja całkowitego rozsadzenia systemu dur-moll przez jego następców. Melodyka deklamacyjna, nosząca znamiona wagnerowskiej *unendliche melodie* oraz unikanie akordu tonicznego, swoisty *horror tonicae* wyraźnie wskazu-

WKŁADKA NUTOWA

Godzinki o św. Józefie, Oblubieńcu N.M.P.

Na Jutrznie

t. i m.: ze zbiorów SS Józefitek

Recitativo

1. Panie, otwórz wargi mo - je,
2. Boże, wejrzyj ku wspomnieniu me - mu,
3. Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi Świę - te - mu.

A usta moje głosić będą Two - ją chwa - łą.
Panie, pospiesz ku ratun - ko - wi me - mu.
Jak była na początku, teraz i zawsze i na wieki wie - ków. A - men.

Antyfona

Dziewiczy opiekunie Boga Wcielo-ne - go, Przemózny Patronie Kościo-ła świę-te - go.

Tyś żywił Chleb żywota i Pokarm wybra-nych, Uproś, aby nam Chrystus był na wie-ki da-ny.

Hymn

1. Jó - ze - fie, z po - ko - le - nia — Da - wi - da wy - bra - ny,

Tyś Sło - wa Wcie - lo - ne - go oj - cem jest na - zwa - ny.

2. Poślubiony Najświętszej, Najdroższej Dziewicy,
Po Maryi najdroższy Zbawczej Tajemnicy.
3. Spośród wszystkich młodzieńców najbardziej uczczony,
Opiekunem Kościoła jesteś ogłoszony.
4. Gdy laska w Twoim ręku zakwitła cudownie,
To Duch Święty swym Tchnieniem żar rozpałił w Tobie.

W. Ustanowił go panem domu swego

O. I zarządcą wszystkich posiadłości swoich.

W. Módl się za nami, święty Józefie,

O. Abyśmy się stali godnymi obietnic Chrystusowych.

Módlmy się: Prosimy Cię, Panie, abyśmy wsparci zasługami św. Józefa, Oblubieńca Najświętszej Rodzicielki Twojej, za jego przyczyną otrzymali to, czego prośbami własnymi otrzymać nie możemy. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków.

O. Amen

W. Panie, wysłuchaj modlitwy naszej,

O. A wołanie nasze niech do Ciebie przyjdzie.

W. Błogosławmy Panu.

O. Bogu chwała.

W. A dusze wiernych zmarłych, przez miłosierdzie Boże, za przyczyną Matki Bożej i św. Józefa, niech odpoczywają w pokoju.

O. Amen.

Na Prymę

Boże, wejrzyj... itd. (jak na Jutrznie)

Antyfony: *Dziewiczy opiekunie Boga...*

Hymn

1. Nie pojmując Wcielenia, nieba Tajemnicy,
Myślisz o opuszczeniu swej Oblubienicy.
2. Anioł Ci się pokazał, we śnie Prawdę głosi:
"Wesel się i nie lękaj, Panna Boga nosi".
3. Obudziwszy się ze snu, uwierzyłeś słowom,
Bo posłańca Bożego trzeba ufać mowom.
4. Spraw więc, abyśmy wiary znając Tajemnice,
Mogli w niebie oglądać Najświętsze Oblicze.

W. Sprawiedliwy rozrośnie się jak lilia

O. I kwitnąć będzie na wieki przed Panem.

W. Módl się za nami... itd. *(jak na Jutrznie)*

Na Tercję

Boże, wejrzyj... itd. (jak na Jutrznie)

Antyfony: *Dziewiczy opiekunie Boga...*

Hymn

1. Cezar August zarządził spis całej ludności;
Maryję i Józefa Betlejem więc gości.
2. Tam też Święta Małżonka Jezusa powiła
I Dzieciątko na sianku w żłobie położyła.
3. Na to czekał Symeon przez lat bardzo wiele,
Józef pierwszy powitał Boga w ludzkim ciele.
4. Potem także pasterze Dziecku hołd oddali,
A królowie ze Wschodu dary Mu składali.

W. Zamieszkał w domu Pańskim,

O. W przedsionkach domu Boga naszego.

W. Módl się za nami... itd. *(jak na Jutrznie)*

Na Sekstę

Boże, wejrzyj... itd. (jak na Jutrznię)

Antyfona: *Dziewiczy opiekunie Boga...*

Hymn

1. Władczy Herod rzeź chłopcom żydowskim gotuje,
Krew niewinna się leje, dzieci on morduje.
2. Zbrodnicza ręka króla w Boże Dziecię godzi,
Lecz Józef do Egiptu z Jezusem uchodzi.
3. Chociaż rozkaz od Boga we śnie był dany,
Natychmiast został w nocy, w trudzie wykonany.
4. Tak od śmierci ocalał Syna Dziewiczego,
I w Egipcie doczekał czasu spokojnego.

W. Wierny sługa i roztropany,

O. Którego Pan uczynił stróżem swej Matki.

W. Módl się za nami... itd. (jak na Jutrznię)

Na Nonę

Boże, wejrzyj... itd. (jak na Jutrznię)

Antyfona: *Dziewiczy opiekunie Boga...*

Hymn

1. Kiedy Herod zły umarł, anioł znów przychodzi:
"Wróć, Józefie, do kraju, nic wam już nie grozi".
2. Zamieszkał więc z Rodziną w galilejskiej ziemi,
Zacisze Nazaretu dzieląc z najbliższymi.
3. W szarym trudzie, w radości czas szybko upływa,
Dziecię rośnie, mężnieje, z ojcem świat odkrywa.
4. O Zbawcy żywicielu, Matki Nieskalanej,
Ciężar pracy Twej wielki i święty przed Panem.

W. Umiłował go Pan i przyozdobił.

O. Szatą chwały go przyozdobił.

W. Módl się za nami... itd. (jak na Jutrznię)

Na Nieszpory

Boże wejrzyj... itd.

Antyfona: *Dziewiczy opiekunie Boga...*

1. Lat dwanaście miał Jezus, kiedy wraz z Maryją
Zagubiliście Dziecię, bólu łzy nie kryją.
2. Trzy dni Skarbu szukacie, radości jedynej;
Wśród doktorów się Jezus odnalazł w świątyni.
3. W posłuszeństwie synowskim, Tobie - ojcu swemu,
Bóg-Człowiek się poddaje. Któż to zgłębi, czemu?
4. Ojcem Ciebie nazywa, a Matką Maryję,
Ten, przed którym anielski chór pokłony bije.

W. Ten, który strzeże Pana swego,

O. Na wieki uczczony będzie.

W. Módl się za nami... itd. (jak na Jutrznię)

Na Kompletę

1. *Nawróć nas, Panie Boże, nasz Zbawicielu
I Twój gniew od nas odwróć.*
2. *Boże, wejrzyj... itd. (jak na Jutrznię)*

Antyfona: *Dziewiczy opiekunie Boga...*

Hymn

1. Śmierć Twa, święty Józefie, szczęścia była chwilą,
Zbawca sam był przy Tobie z Najświętszą Maryją.
2. Za Twych zasług skarb wielki wiary i miłości,
Oni Ciebie żegnają na progu wieczności.
3. Na spotkanie się niebo całe już gotuje,
Bóg Ojciec w swe ramiona Józefa przyjmuje.
4. Tak szczęśliwie zakończył swego życia trudy,
Świętość jego, przez wieki, wysławiają ludy.

W. Ukoronowałeś go, Panie, wieczną chwałą

O. I postawiłeś go nad dziełem rąk twoich.

W. Módl się za nami... itd. (jak na Jutrznię)

Ofiarowanie

1. Te godzinki pokornie z głębi serca mego,
Ty, Patronie, ofiaruj dla Pana mego.
2. Zanieś przed tron wysoki, w modlitwie gorącej,
Abyśmy byli w chwale końca nie mającej.

Antyfona:

*Józef - mąż sprawiedliwy
Sługa wierny Boga Wcielonego
szedł przez życie święty bez najmniejszej winy,
Niech się przyczynia u Boga za grzesznymi ludźmi.*

- W.** Ten jest Józef, który przed Bogiem wszystkimi cnotami zasłynął
O. I z całego serca Jezusowi i Maryi służył.
W. Módl się za nami, święty Józefie,
O. Abyśmy się stali godnymi obietnic Chrystusowych.

Módlmy się: Hołd najgłębszy, Tobie, Boże wszechmogący, oddajemy, prosząc pokornie, abyś za przyczyną św. Józefa, Oblubieńca Rodzicielki Twojego Syna, Pana naszego Jezusa Chrystusa, Tve łaski i dobrodziejstwa w nas pomnażał; te modlitwy i nabożeństwo Twojemu Majestatowi przez ręce św. Józefa składamy. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków.
O. Amen.

Wezwanie

Święty Józefie, Patronie nasz!
Święty Józefie, Patronie nasz!
Módl się, módl się, módl się za nami!

(Można też śpiewać na melodie Godzinek o Niepokalanym Poczęciu N.M.P.)

Józefie święty

m: ks. J. Surzyński
t: XVIII w. (1744)

1. Jó - ze - fie świę - ty z do - mu kró - lew - skie - go,

5 mnie - ma - ny oj - cze Bo - ga Wcie - lo - ne - go.

9 Sy - nu Da - wi - dów, stró - żu u - ko - cha - ny.

13 Ma - ry - i Pan - ny.

2. Tobie Bóg Ojciec Jedynek swego,
Zlecił podając z łona ojcowskiego
Byś nam wychował rodu królewskiego
Synaczka Jego.

3. My się też Tobie ufnie oddajemy,
Pod Twoje skrzydła wszyscy się garniemy
Ty nas nie puszczaj z ojcowskiej opieki.
Na wieczne wieki.

Święty Józefie w niebie uwielbiony

(Hymn pap. Klemensa XI Iste quem)

m: J. Sierosławski
opr. t: ks. Fr. Harazim

1. Świę - ty Jó - ze - fie w nie - bie u - wiel - bio - ny,

chwa - ły o - gro - mem nie - bian cie - szysz tro - ny.

My wier - ni Two - i To - bie hołd skła - da - my,

Gło - sy ra - do - sne w jed - ną pieśń skła - da - my.

2. Wielceś szczęśliwy w śmierci Twojej chwili, * Chrystus nad Tobą się z miłością chyli,
Panna przeczysta korne wznosi modły, * Które Twą duszę w niebios raj zawiodły.
3. Piekieł zwycięzca skruszył pęta ciała, * Dusza z triumfem w niebo uleciała,
Kędy używa wielkich cnót nagrody, * Ciągnie do siebie mnogich rzesz narody.
4. Ciebie prosimy o piastunie Boży, * Niech nas w tym życiu żadna złość nie trwoży.
Daj nam zwycięsko kruszyć pęta winy, * W zasług niebieskich prowadź nas krainy.

ją na przemiany, które zaszły względem twórczości pieśniarskiej Moniuszki i Chopina oraz pozwalają Pankiewiczowi nadać tytuł protagonisty polskiej pieśni modernistycznej. Wykorzystywał teksty takich poetów jak: Michał Bałucki, Adam Asnyk, Teofil Lenartowicz, Henryk Heine a także słowa pochodzące z twórczości ludowej.

Pieśni chóralne stanowią cząstkę najmniejszą jego twórczości. Wyróżniamy pośród nich pieśni *a capella* oraz z akompaniamentem. Te drugie cechuje wysoka wartość artystyczna porównywalna z jego pieśniami solowymi.

E. Pankiewicz - Sonet *Jednego serca* do słów Adama Asnyka. Strona tytułowa

Na twórczość fortepianową składają się utwory taneczne, salonowe, mimo to niektóre z nich wykazują rozbudowanie w zakresie harmoniki i barwy. Kompozycje wcześniejsze cechują środki techniczne podobne do utworów epoki klasycyzmu i wczesnego romantyzmu oraz nieduży stopień skomplikowania, co pretenduje je do wykorzystania w szkołach muzycznych. Zaś utwory późniejsze posiadają cechy typowo estradowe pomimo nie najwyższego stopnia ich skomplikowania.

3. Wątek religijny.

Niewiele wiadomo na temat religijności Eugeniusza Pankiewicza. Jednak pewne

hipotezy można poczynić w oparciu o jedną z jego pieśni – *Pieśń przy Kohysce*. Napisał ją dla uczczenia narodzin swojego syna, Henryka, który pierwotnie miał nosić po dziadku imię Adam. Nieistniejący już autograf pieśni zawierał adnotację: „W trzy tygodnie po urodzeniu się naszego aniołka Adasia”. Autorem tekstu jest sam Pankiewicz, muzyka zaś została zaczerpnięta z jego wcześniejszej pieśni – *Kohysanki* do słów Feliksa Odrowąża. Uwagę przykuwają następujące fragmenty *Pieśni przy Kohysce*: „Śpij, Adasiu, oczka zmrz, bo przy tobie anioł stróż strzeże twego serca drgania od wieczora do zarania, byś na świecie był szczęśliwym i uragał niegodziwym” oraz „i niech ciebie Matka Święta od wszelkiej złej strzeże doli, i niech ciebie Matka Święta od wszelkiej złej strzeże doli”. Wydaje się wręcz niemożliwe, żeby człowiek niewierzący w Boga i nieżyjący według wartości chrześcijańskich był w stanie sam napisać powyższe słowa, na dodatek w utworze dotyczącym tak ważnej kwestii jak narodziny pierworodnego synka. Można więc pokusić się o stwierdzenie, że Pankiewicz chcąc uczcić przyjście na świat Henryka Adama w sposób właściwy kompozytorowi napisał pieśń, w której zawarł jednocześnie wątek autobiograficzny, świadczący o jego przywiązaniu do Boga.

4. Podsumowanie.

Nieco zapomniana do tej pory postać Eugeniusza Pankiewicza zdecydowanie warta jest odkrycia na nowo. Zmarł przedwcześnie, przez co nigdy nie dowiemy się już, w jakim kierunku rozwinęłaby się jego twórczość. Docenić należy fakt, że miał odpowiednią wiedzę muzyczną i odwagę, by zerwać z zastanym kanonem zdefiniowanym przez Moniuszkę i iść naprzód, wykorzystując najnowsze zdobycze języka muzycznego. Jednym z pierwszych odkrywców twórczości i osoby kompozytora był Włodzimierz Późniak, który poświęcił mu rozprawę doktorską obronioną na Uniwersytecie Jagiellońskim w 1932

roku. Następnie w latach 50. badacz wydał obszerną monografię Pankiewicza w oparciu o zgromadzone przed wojną materiały. Cenną tym bardziej, że wiele oryginałów zaginęło bezpowrotnie. Późniak uratował je, wykonując w trakcie studiów wiele odpisów i kopii. Jednak nie udało mu się wskrzesić pamięci o kompozytorze. Obecnie, po latach zapomnienia, sylwetka Eugeniusza Pankiewicza odkrywana jest powtórnie. W Internecie dostępne są liczne materiały na nowopowstałym Portalu Muzyki Polskiej, mającym na celu upowszechnianie wiedzy o polskich twórcach, także tych najmniej znanych. Początkiem roku 2021 ukazała się płyta *Eugeniusz*

Pankiewicz – pieśni nieznane. Można na niej usłyszeć wybrane pieśni kompozytora. Wykonawcami są: Joanna Radziszewska-Sojka (sopran) oraz Gajusz Kęska (pianista). Płyta dostępna jest w księgarniach internetowych oraz popularnych serwisach streamingowych. Te działania dają nadzieję, że postać Eugeniusza Pankiewicza pojawi się w świadomości społeczeństwa i zagości w niej już na zawsze.

Lukasz Tryba
– organista w par. Matki Bożej Szkaplerznej w Tarnowie,
student Akademii Muzycznej w Krakowie

* * *

JUBILEUSZE I ODZNACZENIA

Dr Jan M. Gładysz z papieskim odznaczeniem

20 grudnia 2020 roku w Sanktuarium Matki Bożej Tuchowskiej organista tuchowski dr Jan M. Gładysz został uhonorowany papieskim odznaczeniem Benemerenti. Złoty medal wręczył mu biskup tarnowski Andrzej Jeż w czasie uroczystej Mszy św. ofiarowanej Bogu jako dziękczynienie za 40 lat posługi organistowskiej w tuchowskim sanktuarium. W tym czasie oprócz gry na organach podczas liturgii dr Jan Gładysz od 1980 roku aż do chwili obecnej prowadzi Sanktuaryjny Chór Mieszany, z którym zdobył wiele nagród. Przez wiele lat był też kierownikiem i dyrygentem Sanktuaryjnej Orkiestry Dętej. Skomponował na przestrzenie wielu lat kilkadziesiąt utworów o charakterze religijnym. Przez wiele lat był też pedagogiem Diecezjalnego Studium Organistowskiego w Tarnowie. Należy do Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych oraz jest nadal aktywnym członkiem Diecezjalnej Komisji Muzyki Kościelnej Kurii Diecezjalnej w Tarnowie.

Dr Jan M. Gładysz wraz z małżonką

GRATUALCJE ORAZ WIELU ŁASK I ZDROWIA
DLA CZCIGODNEGO JUBILATA!!!

Nowe organy w diecezji tarnowskiej (2020 rok)

W minionym roku na teren naszej diecezji sprowadzono trzy używane instrumenty do następujących parafii:

1. Kościół NMP Królowej Polski w Borzęcinie Dolnym

Tutejsza parafia powstała w 1936 roku. Początkowo funkcję kościoła parafialnego pełniła kaplica zbudowana w 1929 roku. Obecnie kaplica ta stanowi prezbiterium nowej świątyni, którą zbudowano w latach 1958-1962. Początkowo w kościele znajdowała się fisharmonia. W 1975 roku parafia zakupiła używane organy z kościoła św. Kazimierza w Nowym Sączu. Instrument ten został zbudowany w 1911 lub 1912 roku przez Tomasza Falla ze Szczyrzyca, zaś jego montaż w Borzęcinie Dolnym dokonał Władysław Ziemiański ze Szczyrzyca. W 1996 roku organy remontował Kazimierz Plewa z Nowego Sącza. Miały one 11 głosów, dwa manualy i pedał, trakturę mechaniczną i wiatrownice klapowo-zasurowe. Dyspozycja była następująca:

Prospekt starych organów w kościele w Borzęcinie Dolnym

Manuał I (C-f3)		Manuał II (C-f3)		Pedał (C-d1)
Principal	8'	Amabilis	8'	Subbas 16'
Viola da Gamba	8'	Flauto Minor	4'	Cello 8'
Octawa	4'	Salicional	8'	
Rohrflöte	8'	Voix Celeste	8'	

Mixtura

Połączenia (jako dźwignie nożne): [II-I]; [I-P].

Urządzenia dodatkowe: Tremolo (nieoryginalne).

Kontuar starych organów w Borzęcinie Dolnym

Na początku 2020 roku dzięki prywatnym sponsorom sprowadzono organy firmy Eule (opus 436) z ewangelickiego kościoła Chrystusowego w Viersen-Dülken w Niemczech (blisko holenderskiej granicy), zbudowane tam w 1973 roku. Jest to już drugi instrument tego budowniczego w naszej diecezji, bowiem w kościele Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Mielcu mamy oryginalnie tam zbudowane 47-głosowe organy tejże firmy z lat 1983-1986. Mimo, że warsztat Eule mieścił się w ówczesnej NRD, cieszył się uznaniem w całej Europie, także w zachodnich Niemczech, skąd pochodzi sprowadzony do Borzęcina Dolnego instrument. Dotychczasowe zabytkowe organy Tomasza Falla zostały fachowo zdemontowane, zabezpieczone i są przeznaczone do sprzedaży. Odbiór organów firmy Eule po zakończeniu montażu miał miejsce 19 czerwca 2020 roku przez Diecezjalną Komisję Muzyki Kościelnej Kurii Diecezjalnej w Tarnowie. Instrument ma 20 głosów, dwa manuały i pedały, trakturę mechaniczną i wiatrownice klapowo-zasurowe. Dyspozycja jest następująca:

Manuał I (C-g3)	Manuał II (C-g3)	Pedał (C-f1)
Prinzipal 8'	Holzgedackt 8'	Subbaß 16'
Rohrflöte 8'	Rohrflöte 4'	Prinzipalbaß 8'
Oktave 4'	Prinzipal 2'	Dolkan 4'
Ged. Flöte 4'	Quinte 1½'	Rauschpfeife 3f.
Nasat 2⅔'	Sesquialter 2f.	Liebl. Posaune 16'
Oktave 2'	Scharf 3f.	
Mixtur 4f.	Krummhorn 8'	
Trompete 8'		

Połączenia: II-I; I-P; II-P.

Urządzenia dodatkowe: Tremulant manuału I; Tremulant manuału II; żaluzja manuału II.

Nowe organy w kościele w Borzęcinie Dolnym

2. Kościół św. Maksymiliana w Wiewiórcie

Tutejsza parafia jest najmłodszą z opisywanych w niniejszym artykule, powstała bowiem w 1987 roku i liczy niespełna 1000 wiernych. Mimo to od niedawna może się poszczycić posiadaniem piszczalkowych organów. Zbu-

dował je w 1969 roku Klaus Becker z Kupfermühle koło Hamburga, który zawodu uczył się w słynnej firmie Rudolf von Beckerath (jej dziełem są organy w kościele „Arka Pana” w Krakowie-Nowej Hucie). Instrument sprowadzono z Norrköping w Szwecji. Ma 10 głosów, dwa manualy i pedał, trakturę mechaniczną i wiatrownice klapowo-zasuwowe. Dyspozycja jest następująca:

Manual I	Manual II	Pedał (C-f1)	
Hauptwerk (C-f3)	Brustwerk (C-f3)		
Rohrflöte 8'	Gedackt 8'	Subbass	16'
Prinzipal 4'	Koppelfl. 4'	Choralbass	4'
Gemshorn 2'	Prinzipal 2'		
Mixtur 4 f. 1 1/3'	Quinte 1 1/3'		

Połączenia: HW/PD; BW/PD; BW/HW.

Urządzenia dodatkowe: tremolo i żaluzja manualu II.

W Wiewiórcie organy zamontował w 2020 roku Piotr Nowakowski z Tychów, który wcześniej jako pracownik firmy Mariana Majchera odpowiadał za montaż wielu używanych organów w naszej diecezji. Poświęcenie instrumentu planowane jest na maj 2021 roku.

Nowe organy piszczalkowe w parafii Wiewiórka

3. Kościół Zesłania Ducha Świętego w Żabnie

W przeciwieństwie do dwóch wymienionych powyżej, parafia w Żabnie może się poszczycić tradycjami organowymi sięgającymi aż XVI wieku, bowiem taki instrument w kościele znajdował się tam już podczas wizytacji dokonanej w roku 1596. Jest to jedna z niewielu wzmianek o organach z terenu dzisiejszej diecezji tarnowskiej w tamtym czasie. Oprócz parafialnej świątyni w Żabnie znajdował się również kościół szpitalny, w którym w 1602 roku był pozytyw. Znajdował on się tam również po wojnie ze Szwecją, podczas której zniszczony został kościół parafialny. Dalsze losy instrumentarium organowego w Żabnie pozostają nieznane aż do roku 1892, w którym nowe 10-głosowe organy dla parafialnej świątyni wykonał Tomasz Fall ze Szczyrzyca.

Instrument ten miał jeden manual z pedalem, trakturę mechaniczną i wiatrownice klapowo-zasuwowe. Wybór głosów był następujący:

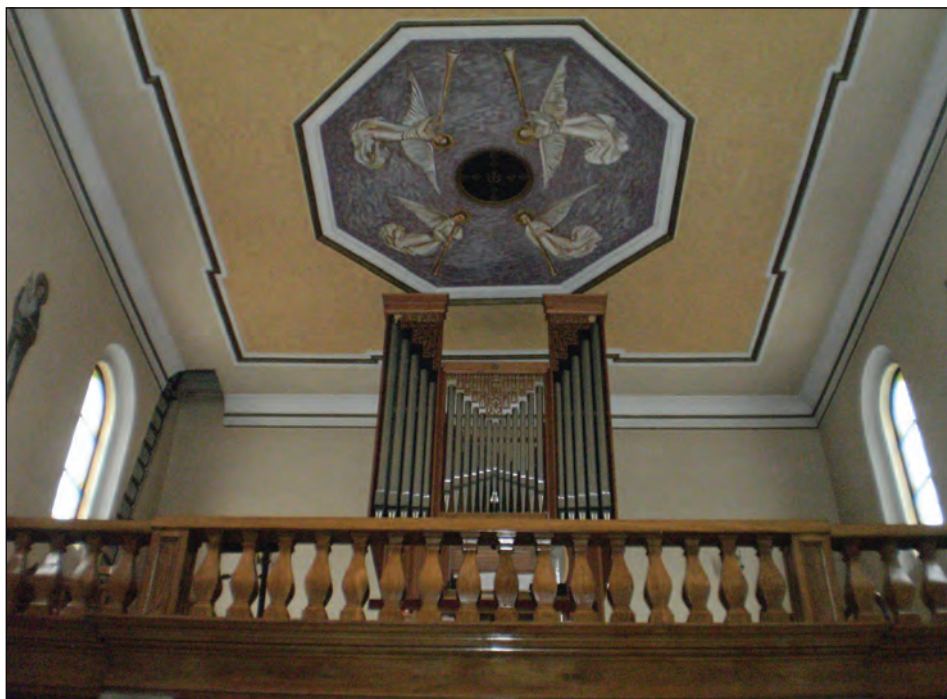
Manual (C-f3):		Pedał (C-c)	
Principal.	8'	Subbass	16'
Octawa.	4'	Flauto	8'
Viola de Gamba	8'		
Quinta	3'		
Flauto Maior	8'		
Voix Celeste	[8']		
Mixtura			
Amabilis	8'		

Wiadomo o dwóch remontach tych organów: w 1951 roku miejscowy organista Józef Banek wymienił Quintę 3" na Flet 4', natomiast w 1962 roku Franciszek Kandefér z Iwonicza dorobił Tremolo. Na rok 1979 zaplanowano rozbudowę instrumentu do 24 głosów, której miał dokonać Stanisław Ziaja z Chmielnika. Wykonawca ten przywiózł nawet do Żabna pisz-

Prospekt organów Tomasza Falla
w Żabnie w 1971 r.
(fot. z Archiwum Diec. w Tarnowie)

cząłki, ale prac nie podjęto, gdyż postanowiono zamiast tego zbudować zupełnie nowe organy. Zadanie to powierzono w 1987 roku Tadeuszowi Rajkowskiemu z Włocławka. Był to ostatni instrument zbudowany przez tego organmistrza. Ukończony w 1989 roku, miał 12 głosów, dwa manuały z pedałem, mechaniczną trakturę gry, pneumatyczną trakturę rejestrów i wiatrownice klapowo-zasuwowe. Dyspozycja była następująca:

Prospekt organów T. Rajkowskiego w Żabnie (fot. P. Pasternak)

Manuał I (C-f3):	Manuał II (C-f3):	Pedał (C-f1):
Pryncypał 8'	Salicet 8'	Subbas 16'
Kryty 8'	Gemshorn 4'	Fletbas 8'
Oktawa 4'	Flet 2'	
Korona 1-3x	Kwinta 1½'	
	Siflet 1'	
	Szarf 2x	

Połączenia: II-I; I-Pedału; II-Pedału.

Urządzenie dodatkowe: Tremolo.

Instrument ten był od początku bardzo zawodny i sprawiał problemy w eksploatacji. Konieczne było zastąpienie go innym. Dlatego podjęto decyzję o zakupieniu używanych organów z Rælingen koło Oslo w Norwegii. Instrument ten zbudował w 1976 roku Josef Hilmar Jørgensen z Oslo. Oryginalnie

liczył on 21 głosów, dysponując czterema manualami i klawiaturą nożną, przy czym manual IV obsługiwał tylko dzwony rurowe. Organy zostały wystawione na sprzedaż, gdyż zamówiono u belgijskiego organmistrza Guido Schumachera nowy, 32-głosowy instrument, w którym przewidziano wykorzystanie dzwonów ze starych organów. Ponieważ manual IV pozostawał w takim układzie niewykorzystany, montujący organy Jørgensena w Żabnie Lech Skoczylas z Krakowa wykonał dla tej klawiatury nową sekcję. Wykorzystano w niej 6 głosów z organów Rajkowskiego oraz dwa głosy i wiatrownicę sprowadzoną z Niemiec. Dobudowana sekcja ma elektryczną, a pozostałe – mechaniczną trakturę gry. Traktura rejestrów jest elektryczna, a wiatrownice klapowo-zasurowe. Dyspozycja jest następująca (literą R oznaczono głosy z organów Rajkowskiego, N – głosy pochodzenia niemieckiego):

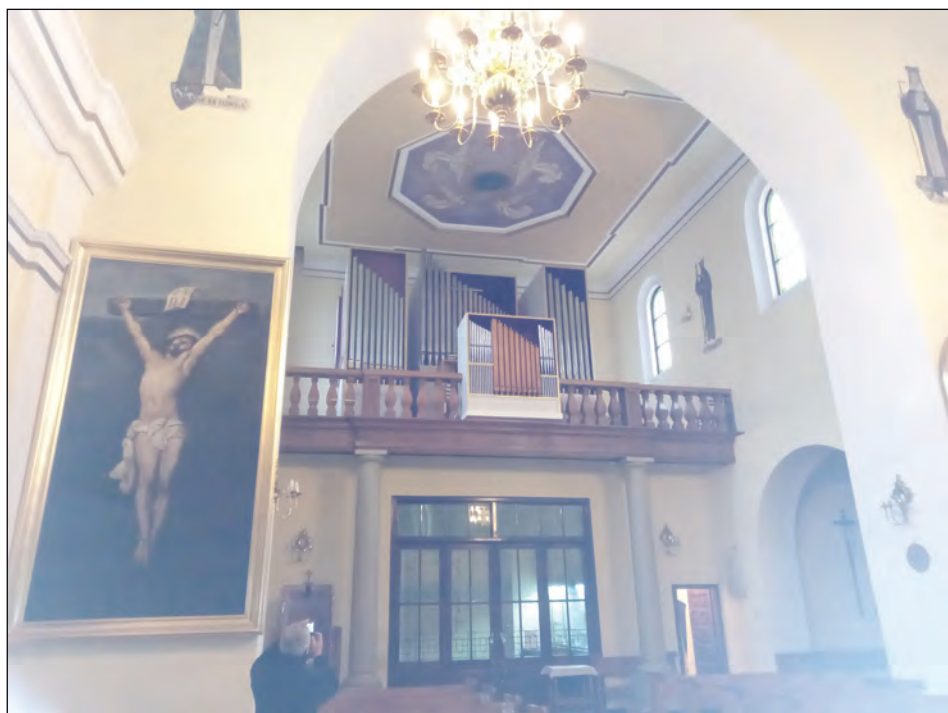
Stół gry organów T. Rajkowskiego w Żabnie (fot. Ł. Burgiel)

Manual I (C-g3)	Manual II (C-g3)	Manual III (C-g3)
Trægedackt 8'	Principal 8'	Gedackt 8'
Rørfløyte 4'	Rørfløyte 8'	Principal 4'
Principal 2'	Oktav 4'	Nachthorn 4'
Sifløyte 1½'	Kvint 2⅔'	Blokkfløyte 2'
Krummhorn 8'	Oktav 2'	Ters 1⅓'
	Mixtur 3 fag	Scharff 3 fag
	Trompet 8'	

Manual IV (C-g3)		Pedał (C-f1)	
Kvintaten	16' R	Subbass	16'
Principal	8' R	Oktavbass	8'
Gamba	8' R	Fagott	16'
Salicjonal	8' R	Schalmey	4'
Bordun	8' N		
Gemshorn	4' R		
Piccolo	2' R		
Dulcian	16' N		
Oboe	8'		

Połączenia: III-I; IV-I; I-II; III-II; IV-II; IV-III.

Urządzenia dodatkowe: Setzer; żaluzja manuału IV; tremolo manuału I; tremolo manuału IV; Klokke spill (Dzwony – manuał IV).

Prospekt organów piszczałkowych J.H. Jørgensena w Żabnie (fot. ks. G. Piekarz)

Podczas montażu, który zakończył się na początku grudnia 2020 roku, nową szafę organową wykonał Dawid Michalec. 9 grudnia instrument został odebrany przez Diecezjalną Komisję Muzyki Kościelnej.

* * *

PRO MEMORIAM

*Póki mego życia Panu śpiewać chcę,
Grać memu Bogu, póki życia starczy mi,
Niech miła Ci będzie, Panie, moja pieśń,
Będę radował się w Panu, Bogu mym.*

Dnia 12.12.2020 roku odszedł do Pana w Rzepienniku Biskupim w 93 roku życia śp. Leopold Łajka, długoletni organista. Urodził się w Pławnej. Pierwsze kroki w stronę muzyki kościelnej wynikały z potrzeby serca. Dopiero później przygotowywał się do gry na organach pod kierunkiem katedralnego organisty Piotra Sitko. Do Rzepiennika przeniósł się po 10 latach pracy w Polnej w charakterze organisty. Do Rzepiennika Biskupiego przeniósł się w 1963 roku po odejściu poprzednika Ferdynanda Kucharskiego. Przyjmując posadę organisty zamieszkał w skromnych warunkach „na organistowce”. Tu znalazł swoją miłość – kochającą żonę Annę i założył rodzinę w 1968 roku. Zakupił ziemię, wybudował dom,

Leopold Łajka

wychował 3 dzieci. Można by powiedzieć był człowiekiem spełnionym. Nie narzekał. Był dyspozycyjny „w świętek, piątek i niedzielę”. Jak sam wspominał: Z powodu choroby opuścił tylko jedną niedzielę. W 2003 roku obchodził Jubileusz 50-lecia pracy. Sumienie i skrupulatnie zapisywał w swoich ”zeszytach” daty ślubów i pogrzebów. Obliczył na koniec swego życia wg notatek, że w Polnej był na 147 pogrzebach i 128 ślubach, zaś w Rzepienniku – w okresie 40 lat pracy towarzyszył 1029 parom przy zawieraniu małżeństwa, a 1740 osób odprowadził na miejsce wiecznego spoczynku. Ponadto wiele tysięcy Mszy świętych, w których uczestniczył ubogacając piękno liturgii. Miał również swoje pasje: grał na trąbce, zakładał śpiewacze i chóralne zespoły. Realizując siebie poprzez pracę zawodową, dziękował Bogu za każdy dzień. Nawet, kiedy nie miał już obowiązków przychodził na chór, aby tam uczestniczyć we Mszy św. i czasem po mszy coś jeszcze zagrać... „Ciebie, poprzez okrąg ziemi, z głębi serca, ile zdoła głosy ludów zgodzonymi wielbi święta pieśń Kościoła” – słowa te są chyba najtrafniejszym określeniem człowieka, który całe swe życie poświęcił muzyce kościelnej.

W jego pogrzebie wzięło udział wielu parafian i znajomych. Liturgii żałobnej przewodniczył ks. biskup Leszek Leszkiewicz oraz kapłani: ks. Stefan Król – wicedyrektor Diecezjalnego Studium Organistowskiego, ks. Władysław Szczereba z Polnej, aktualni i byli duszpasterze w Rzepienniku.

* * *

Pandemia...

Widziane zza kontuaru...

Mija nam czas pandemii, kolejnych lockdownów i przedłużającej się prawie do końca kwietnia zimy. Minęły również największe święta w roku – Pascha. Jak ona minęła pod znakiem ograniczeń sanitarnych? Czy praca organisty w tym roku różniła się od świąt w minionych latach i o jakie doświadczenia jesteś bogatsi?

Otóż dla mnie i dla innych organistów służba w czasie pandemii jest nieco utrudniona. Bo tylko część wiernych przebywa w kościele i mowy o równie gromkim śpiewie jak w latach ubiegłych nie ma mowy, bo zdecydowana większość chórów zawiesiła swoją działalność, bo niektóre części liturgii według dekretu Biskupa na Triduum Paschalne 2021 i według zdrowego rozsądku nie mogły się odbyć. Większość wiernych musiała brać udział w celebracjach na zewnątrz kościoła. W znacznej części diecezji procesje rezurekcyjne zostały odwołane, by nie robić nielegalnych zgromadzeń. Ale czy przez te utrudnienia minione Święta były mniej wartościowe i zbawienne? Wydaje się, że nie, że nie ucierpiało

sacrum, że istota obchodu nie została zatracona. Bo każdy wierny mógł wziąć bez trudu udział w sakramencie pokuty, bo Eucharystia sakramentalna była rozdzielana w świątyniach i w jej otoczeniu, bo chorzy w większości parafii mieli możliwość wizyty kapłana w domu, a pokarmy na świąteczny stół zostały poświęcone. Dzięki licznym transmisjom internetowym, Ci, którzy obawiali się przybyć do świątyni lub byli chorzy, mogli łączyć się ze wspólnotą. Powszechną praktyką była też Komunia Święta Duchowa.

Nam, organistom, pozostaje mieć nadzieję, że niedługo wrócimy pełni zapału do organizacji koncertów. Liczymy na to, że próby chórów zaczną się niebawem, a wiernych w kościołach przybędzie. I choć prawdopodobnie rekolekcje dla organistów w Gródku znów się nie odbędą, to pamiętajmy o sobie nawzajem w modlitwie i oprócz zdrowia ciała, dbajmy przede wszystkim o kondycję duszy i sumienia.

Może pokłosiem trudnego sanitarnie czasu będzie chociaż wzrost higieny w społeczeństwie, rozrzedzenie kolejek w sklepach, nawyk mycia rąk

i niewchodzenia sobie na plecy przy
każdej nadarzającej się okazji. Cho-
rym życzę dużo zdrowia i wysokiej
odporności oraz niegasnącej nadziei

i wiary w nadejście lepszego czasu.
Wszystko w rękach Bożych!

mgr Damian Sowa

* * *

ORGANISTA... WIERSZEM!?

*DO EUCHARYSTII...
NA KOLANACH*

*Zawsze
byliśmy DZIADY.
I tacy będziemy,
dopóki
przed Chrystusem
kolan nie ugniemy!*

*Gdy pod
postacią chleba
PAN z nieba przychodzi,
my witamy Go stojąc,
a tak się nie godzi!*

*Przecież to BÓG!
NAJŚWIĘTSZY!!
Człowiekiem
–grzeszny, mały...
Toć nawet już w stajence
bydlęta kłękąły.*

*Jeżeli nam
do Boga
brakuje szacunku,
to próżno wyczekiwac
pomocy... ratunku...!*

*Jam tylko
prochem ziemi,
więc w pierś się uderzę
i proszę:
Na kolanach
oddajcie cześć wierze.*

*I Wam,
którzy rządzicie
w pobożnym narodzie...
Dajcie przykład...
na kłęczkach...
Pokora nie bodzie.
A.K.*

* * *

Rossini pod koniec życia, kiedy osiadł w Paryżu i już nie komponował oper, urządzał przyjęcia dla przyjaciół i znajomych.

Na jednym z takich spotkań zaproszony książę Czartoryski, rozmawiając z kompozytorem, powiedział: „Maestro, jest pan największy wśród wielkich!”

Rossini zadowolony z komplementu, chcąc się odwzajemnić znanemu we Francji Polakowi, odpowiedział:

„No tak, ale Chopin był jedyny!

* * *

Józef Wybicki, twórca naszego hymnu narodowego, miał zwyczaj powtarzać, że wszystko należy zaczynać od „a – b – c”. To powiedzonko było znane wśród kolegów oficera i często się z tego śmiano. W tym czasie w miasteczku Reggio odbywały się uroczystości na cześć generała Dąbrowskiego i przewidywano, iż zebrani mieszkańcy będą witali generała patriotycznymi pieśniami. Wybicki postanowił dla przeciwwagi włoskich pieśni skomponować coś dla Polaków. Przez dwa dni nie mógł wpaść na odpowiedni temat muzyczny. Kiedy pożalił się koledze oficerowi, że ma trudności ze znalezieniem od-

powiedniej melodii, ten powiedział z przekąsem: „Zacznij od a – b – c!”

– „Znakomity pomysł!” – krzyknął Wybicki, usiadł do fortepianu i uderzył w klawisze trzy pierwsze dźwięki w tonacji F-dur: a – b – c.

I od tych dźwięków zaczyna się nasz dzisiejszy hymn *Jeszcze Polska nie zginęła*.

* * *

Niemiecka firma wydawnicza wydała płytę Igora Strawińskiego z nagraniem jego MSZY i – jak się zwykle czyni – na obwolucie wydrukowała jego życiorys artystyczny rozpoczynający się tak: IGOR STRAWIŃSKI (1892 – ... tu miejsce wolne na wpisanie daty śmierci)”. Chcąc w ten sposób zaoszczędzić drukowania nowych obwoluc, gdyby kompozytor zmarł. Oburzony tym Strawiński wpisał na wolnym, po dacie urodzenia, miejscu słowa: „nieśmiertelny”... i odesłał obwolucę wydawnictwu. Tam się zreflektowano, że popełniono gafę i następna partia obwoluc została wydrukowana jedynie z datą urodzenia twórcy.

* * *

Humor zacytowano z: H.R. Żuchowski, *Anegdoty na pięciolinii*, Lublin 1993, s. 68, 70 i 71.

Ur. Trójcy Przenajświęt.

W. Trójcy Najświętszej
P. Com przyrzekł Bogu
K. Panie, pragnienia ludzkich
U. Ciebie Boga wysławiamy
Z. Bądź uwielbiony, miłos.

Ur. Bożego Ciała i Krwi

W. Jezusa ukrytego
P. Chwalmy niewysłowny
K. Chrystus Pan karmi nas
U. Duszo Chrystusowa
Z. Kłaniam się Tobie

X Niedziela Zwykła

Z. Z tej biednej ziemi
P. Chrystus, Chrystus to nadzieja cała
nasza
K. Pójdź do Jezusa
U. Chrystus Pan karmi nas
Z. Najświętsze Serce Boże
Adoracja N. Sakr.:
– Jezu miłości Twej
– Nie opuszczaj na
– Święty Boże

Ur. N. Serca P. Jezusa

W. Kochajmy Pana
P. Twemu Sercu cześć skł.
K. Jezu, miłości Twej
U. Dzięki o Panie, składamy
Z. Najświętsze Serce Boże

XI Niedziela Zwykła

W. Kto się w opiekę
P. Wszystko Tobie oddać
K. Jezusa ukrytego
U. Dziękujemy, Ci Ojcze
Z. Z dawna Polski

XII Niedziela Zwykła

W. Kto się w opiekę
P. Gdzie miłość wzajemna
K. O Panie Tyś moim past.
U. Bądź uwielbiony miłos.
Z. My chcemy Boga

XIII Niedziela Zwykła

W. Boże w dobroci
P. Kto się w opiekę
K. Zbliżam się w pokorze
U. Ty sycisz głody ludzkich
Z. Chryste, Ty jesteś

Ur. Piotra i Pawła

W. Weź w swą opiekę
P. Boże obdarz Kościół Twój
K. Bądźże pozdrowiona
U. Dziękczynne pieśni
Z. Pod Twą obronę

XIV Niedziela Zwykła

W. Niechaj z nami będzie Pan
P. Czego chcesz od nas
K. Jezu w Hostii utajony
U. Cóż Ci, Jezu, damy
Z. Pan, mój Wódz i Pasterz
Adoracja N. Sakr.:
– Kłaniam się Tobie
– O dobrego Jezusa
– O mój Jezusa

XV Niedziela Zwykła

W. Kto się w opiekę
P. Pokładam w Panu ufność
K. O Święta Uczto
U. Duszo Chrystusowa
Z. Błogosław, Panie, nas

XVI Niedziela Zwykła

W. Kochajmy Pana
P. Przyjmij, o najświętszy Panie
K. Chrystus Pan karmi nas
U. O Krwi i Wodo
Z. Króluj nam, Chryste

XVII Niedziela zwykła

W. Przyjdźcie do mnie wsz.
P. Panie, pragnienia ludzkich
K. Kłaniam się Tobie
U. Oto święte ciało Pana
Z. Chryste Ty jesteś

XVIII Niedziela Zwykła

W. Kochajmy Pana
P. Przyjmij, o Najświętszy
K. Chrystus Pan karmi nas
U. O Krwi i Wodo
Z. Króluj nam, Chryste
Adoracja N. Sakr.:
– Bądź uwielbiony
– Panie przebacz
– Panie umocnij

XIX Niedziela Zwykła

W. Pod Twą obronę
P. Pokładam w Panu ufność
K. Ja wiem, w kogo ja wierzę
U. Duszo Chrystusowa
Z. Błogosław, Panie nas

Ur. Wniebowzięcia NMP

W. O Maryjo w niebo unies.
P. Królowej Anielskiej śp.
K. Bądźże pozdrowiona
U. Uwielbiaj, duszo moja
Z. Ciebie na wieki

XI Niedziela Zwykła

W. Pokładam w Panu ufność
P. Przyjmij o Najświętszy
K. Panie, pragnienia ludzkich
U. Ja wiem, w Kogo ja wierzę
Z. Zdrowaś Maryjo

XXII Niedziela Zwykła

W. Chryste, Ty jesteś
P. Składamy Ci Ojciec
K. O mój Jezu
U. Duszo Chrystusowa
Z. Weź w Swą opiekę

* * *

(Propozycje pieśni na IV kwartał roku liturgicznego – wrzesień-listopad 2021 r. – będą podane na stronie Wydziału Muz. Koś. w linku: Pismo Hosanna i Maestro)

* * *

„*HOSANNA*”

Wydawca:

Wydział Muzyki Kościelnej
Kurii Diecezjalnej w Tarnowie,
Wydawnictwo Diecezji
Tarnowskiej „Biblos”

Zespół redakcyjny:

Ks. dr Grzegorz Piekarczyk – red. naczelny, mgr Sławomir Barszcz, mgr Paweł Pasternak, mgr Damian Sowa, Łukasz Tryba, Foto: arch. (m.in.)

Godziny przyjęć stron w Wydziale:

poniedziałek – piątek: 8.30-12.00
(II piętro, pok. 2.13)

Adres redakcji:

ul. Legionów 30
33-100 Tarnów
tel. 14 631 73 48; kom. 606 332 134
e-mail: muzyka@diecezja.tarnow.pl
<http://www.muzyka.diecezja.tarnow.pl>

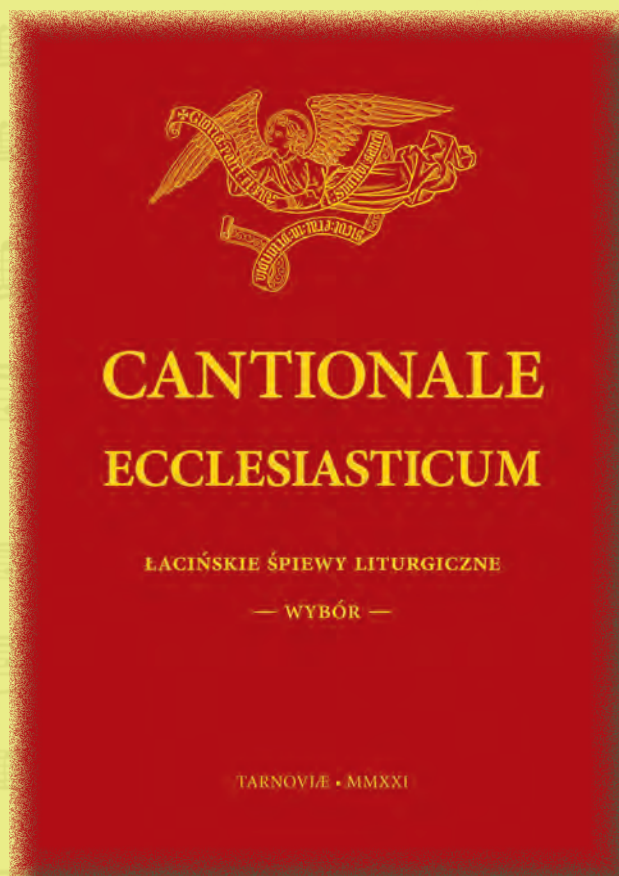
Skład i druk: BIBLOS

plac Katedralny 6
33-100 Tarnów, tel. 14 621 27 77
<http://www.biblos.pl>

MUZYCZNE NOWOŚCI WYDAWNICZE

„CANTIONALE ECCLESIASTICUM – Łacińskie śpiewy liturgiczne” – to śpiewnik zawierający najprostsze śpiewy w języku łacińskim i przeznaczony dla wszystkich wiernych uczestniczących w liturgii sprawowanej w języku łacińskim. Ideą towarzyszącą powstaniu tego śpiewnika była chęć, by każdy chrześcijanin niezależnie od wykształcenia i zdolności muzycznych mógł opanować podstawowe śpiewy łacińskie liturgii rzymskiej i włączyć się we wspólny śpiew liturgiczny. Stąd śpiewnik zawiera podstawowe śpiewy łacińskie. Dodatkowym atutem śpiewnika jest fakt, iż wszystkie śpiewy zostały przetłumaczone na język polski. Bardzo dobra pomoc dla schol liturgicznych i uczestników mszy w języku łacińskim.

Można go nabyć w sklepach BIBLOS.

Spis treści:

* Od Redakcji	1
* Modlitwa w intencji Synodu	2
* Z życia diecezji tarnowskiej	3
* Wspomnienie Zmarłego	5
* VI Festiwal Organistów <i>Cantantibus Organis</i>	7
* Rekolekcje dla organistów	8
* Nowa Diecezjalna Komisja Muzyki Kościelnej	9
* Zapisy do DSO w Tarnowie	10
* Pytania: Czy śpiewnik „Exsultate Deo” jest śpiewnikiem liturgicznym?	11
* D. Sowa – Czy zawód organisty <i>to relikwi?</i>	12
* Ł. Tryba – Bóg i wielcy kompozytorzy – <i>Eugeniusz Pankiewicz</i>	15
* Jubileusze i odznaczenia – dr Jan M. Gładysz z pa-pieskim odznaczeniem	18
* P. Pasternak – Nowe organy w diecezji tarnowskiej (2020 r.)	19
* Pro memoria – śp. Leopold Łajka	25
* Zza kontuaru – D. Sowa – Pandemia	26
* Organista – wierszem	27
* Humor	28
* Propozycje pieśni: VI – VIII 2021	29

*Rokokowy prospekt organów
piszczalkowych w kościele św. Jakuba
w Tuchowie*

ul. Dwernickiego 1
33-100 Tarnów
tel. 14 62-24-222, kom. 606 332 134
e-mail: muzyka@diecezja.tarnow.pl
<http://www.muzyka.diecezja.tarnow.pl>
link: Szkoła organistowska

*Diecezjalne Studium Organistowskie
im. ks. K. Pasionka w Tarnowie*

reaktywowano w 1965 roku z inicjatywy ks. bpa Jerzego Ablewicza i jest ono kontynuatorem szkoły organistowskiej działającej w latach 1837-1845, a następnie 1888-1910. Organizację Studium w powojennej rzeczywistości ks. abp J. Ablewicz polecił ks. Kazimierzowi Pasionkowi, który był dyrektorem szkoły przez czterdzieści lat (1965-2004).

Poprzez swoją działalność dydaktyczno-artystyczną Studium stawia sobie za cel przygotowanie odpowiednio wykwalifikowanych kadr ludzi do podjęcia w przyszłości zawodu organisty.